U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **V. M.,** zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2020, č. j. 16 Az 61/2019 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2019, č. j. OAM-323/ZA-ZA12-P16-2019; tímto rozhodnutím nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel přicestoval do České republiky v listopadu 2015 společně se svou manželkou přes Slovensko. Dle svých slov tehdy disponoval povolením k přechodnému pobytu na dobu 5 let. S manželkou (maďarské státní příslušnosti) se v České republice rozvedl a o mezinárodní ochranu požádal poté, co již neměl platné pobytové oprávnění. K žádosti uvedl, že před svým odjezdem z Ukrajiny žil v Užhorodě, narodil se však v Doněcké oblasti ve městě H., kde dosud žije jeho otec. V letech 2013 - 2015 byl pomocníkem poslankyně O. K. a členem Kongresu ukrajinských nacionalistů („KUN“) – „Banderovců“. Návratu na Ukrajinu se obává z důvodu ozbrojeného konfliktu, který tam probíhá. Jako člen politické strany KUN dal slib, že bude v případě bojů bojovat jako dobrovolník. Jelikož svůj slib nedodržel, mohou jej teď straničtí kolegové potrestat (*„mohli by mě zbít, minimálně slovně mi vynadat*“). Odmítá nastoupit do armády, avšak předvolání k nástupu mu dosud doručeno nebylo. Výslovně uvedl, že kromě války na východě země a situace se stranickými kolegy mu v návratu nic nebrání. S vycestováním žádné potíže

neměl. Celá jeho rodina žije na Ukrajině, v České republice pobývá pouze jeho bývalá manželka.

[3] Žalovaný uvedené důvody, spočívající primárně ve snaze o legalizaci pobytu na území České republiky, obav z nástupu do armády a konfliktů se členy KUN, neshledal jako relevantní z hlediska možného udělení některé z forem mezinárodní ochrany, a proto vydal napadené rozhodnutí. Proti němu podal stěžovatel žalobu. V ní namítal, že žalovaný dostatečně neposoudil situaci, která na Ukrajině panuje. Ozbrojený konflikt nepolevuje, a proto bude po svém návratu s vysokou pravděpodobností povolán do armády, kde bude ohrožen na životě. Přestože konflikt probíhá převážně na východě, je evidentní, že jeho následky negativně ovlivňují celou zemi. Vzhledem ke své ekonomické situaci nemá možnost přestěhovat se do jiné části země, měla mu být proto udělena doplňková ochrana. Závěrem uvedl, že žalovaný vycházel z nedostatečných podkladů.

[4] Městský soud se v napadeném rozsudku ztotožnil se závěry žalovaného ohledně snahy o legalizaci pobytu na území České republiky. K obavám z nástupu do armády uvedl, že tyto obavy nepředstavují důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Vojenská služba představuje legitimní občanskou povinnost a odmítání jejího výkonu nemůže samo o sobě založit pronásledování či skutečné nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel nadto překročil věkovou hranici, do které jsou muži na Ukrajině povoláváni do armády (20-27 let) a doposud ani neobdržel povolávací rozkaz. I v případě jeho doručení by však důvody pro udělení mezinárodní ochrany naplněny nebyly. Přestože byl v minulosti politicky aktivní, neměl v souvislosti se svými aktivitami žádné problémy se státními orgány. K podkladům založeným ve správním spise městský soud uvedl, že byly dostatečně aktuální, relevantní a důvěryhodné. Žalobu stěžovatele proto podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že rozsudek městského soudu považuje za nepřezkoumatelný a nezákonný, neboť městský soud ignoroval skutkové okolnosti jeho případu. Podle názoru stěžovatele byly objektivně dány podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt, který žalovaný i městský soud zlehčovali. Přestože boje probíhají převážně na východě, i v západní části země došlo v uplynulých letech k opakovaným násilnostem (např. boje mezi vládou a Pravým sektorem v Mukačevu či násilnosti ve Lvově). To však městský soud vůbec nevzal v potaz.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany a uvedl, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Ztotožnil se se závěry městského soudu, že konflikt na Ukrajině lze považovat za stabilizovaný. Stěžovatel sám výslovně uvedl, že na Ukrajině žádné potíže neměl a nikdy nebyl trestně stíhán. Zakarpatská oblast, kde stěžovatel žil, je pod kontrolou centrální vlády, stěžovatelův bezpečný návrat je proto možný. Závěrem žalovaný uvedl, že skutečným důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, což je však v rozporu se samotným institutem mezinárodní ochrany.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté, vzhledem k tomu, že se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud ve

smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*". Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*". Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského, resp. městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost předestírá k rozhodnutí především otázku hrozby vážné újmy z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Tato otázka ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhuje pozornosti z důvodu ad 1) až 4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak, městský soud posoudil případ stěžovatele v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Městský soud hrozbu nebezpečí pronásledování ani vážné újmy v případě stěžovatele neshledal; své rozhodnutí přitom vystavěl na tom, že situaci na Ukrajině lze považovat za stabilizovanou a samotnému stěžovateli žádné nebezpečí nehrozí. Branná povinnost sama o sobě nepředstavuje pronásledování či vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Současně se ztotožnil se závěry žalovaného, že primárním důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu na území České republiky.

[12] Rovněž Nejvyšší správní soud s těmito závěry souhlasí, neboť nelze přehlédnout, že stěžovatel přistoupil k podání žádosti o mezinárodní ochranu poté, co pozbyl pobytové oprávnění, nadto po více než třech letech od svého příjezdu (do České republiky přijel v listopadu 2015, o mezinárodní ochranu požádal dne 4. 4. 2019 v Přijímacím středisku cizinců Zastávka). Judikatura zdejšího soudu přitom zdůrazňuje, že o mezinárodní ochranu je nutno žádat bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81). Případná prodleva mezi vstupem na území České republiky a podáním žádosti o mezinárodní ochranu může svědčit o účelovosti takovéto žádosti. Byť nelze účelovost postupu *a priori* předpokládat, v nyní posuzované věci tomu postup stěžovatele výrazně nasvědčuje, neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany podal poté, co již nedisponoval platným pobytovým oprávněním. Snaha o legalizaci pobytu však v souladu s konstantní

judikaturou zdejšího soudu důvod pro udělení mezinárodní ochrany nepředstavuje; viz rozsudky ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48, ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 - 53, či ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43.

[13] Stěžovatel pak k žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl nic, co by skutečnému nebezpečí vážné újmy nasvědčovalo. Ačkoli je stěžovatel původem z východní Ukrajiny, konkrétně z Doněcké oblasti, tj. z té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil (k hodnocení tohoto konfliktu srov. setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu – např. usnesení ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 - 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 - 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 - 31, ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 - 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 - 35, nebo ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 - 27), před svým odjezdem žil v Užhorodě v západní části Ukrajiny, kde lze aktuální situaci označit za relativně pokojnou. Na tom nic nemění ani stěžovatelem tvrzené incidenty v Mukačevu či ve vzdálenějším Lvově, ke kterým došlo v roce 2015, tj. před pěti lety. Ze stěžovatelovy výpovědi přitom nevyplynulo, že by měl v úmyslu vrátit se do svého rodného města; celá jeho výpověď se vztahovala k západní Ukrajině, kde před svým odjezdem pobýval. A přestože je bezpečnostní i ekonomická situace na Ukrajině obecně složitá, v důsledku čehož lze jeho snahu udržet se v České republice považovat za lidsky pochopitelnou, instituty azylu a doplňkové ochrany neslouží jako prostředek ochrany před jakýmikoli negativními jevy žadatelů v zemích původu, nýbrž k ochraně před zásahy do jejich bytostné existence, což rozhodně není případ stěžovatele.

[14] Stěžovatel je samostatný a zdravý dospělý muž, který na území České republiky nemá (vyjma manželky, se kterou se však rozvedl) žádnou rodinu. V souvislosti se svým vycestováním z Ukrajiny neměl žádné potíže, což sám výslovně potvrdil. Pakliže se stěžovatel obává nástupu do armády, nezbývá Nejvyššímu správnímu soud než odkázat na judikaturu, ve které se k branné povinnosti opakovaně vyjádřil a dle které je branná povinnost sama o sobě zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany, jak již uvedl městský soud (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34). Postih za její odmítání samo o sobě pronásledování nepředstavuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44). Nejvyšší správní soud však nepřehlédl, že stěžovateli dosud povolávací rozkaz doručen nebyl, jeho obavy z odvedení do armády jsou tak doposud ryze hypotetické, přičemž ani další okolnosti nenasvědčují tomu, že by v budoucnu měl být do armády skutečně povolán (srov. např. věk stěžovatele). Na Ukrajině je nadto běžně umožněn výkon civilní služby, jak potvrzují také podklady založené ve správním spise, což stěžovatel ve své kasační stížnosti zcela pomíjí. A pokud jde o jeho obavy z konfliktů se členy KUN, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než odkázat stěžovatele na vnitrostátní prostředky ochrany před případnými útoky ze strany soukromých osob (ke standardům vnitrostátní ochrany srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, či ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62).

[15] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení městského soudu. Ten se svým postupem neodchyluje od citované judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud

neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud ji proto shledal ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení:
Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 6. listopadu 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu